

"Ik kon zeggen dat ik bij L'Arche hoor... een ontroerend moment"

In de nieuwsbrief hebben we al verschillende mensen voorgesteld, die betrokken zijn bij onze Arkgemeenschap. Deze keer een gesprek met Ans van Keulen (48), degene bij wie het allereerste idee voor een Ark in de regio Haarlem ontkiemde. Tijd voor een openhartig en ontroerend gesprek, waarin Ans vertelt over haar bijzondere band met L'Arche, haar ziek-zijn en haar wensen voor de Ark in Bloemendaal.

Waar kwam het idee voor een Arkgemeenschap in de regio Haarlem vandaan?

"Ik leerde de Ark kennen toen ik van 1996 tot 2006 samen met Stefan in Kenia woonde en bij de organisatie Saint Martin werkte. Binnen Saint Martin trokken we op met kwetsbare groepen: straatkinderen, aidspatiënten, mensen met een handicap... We ontdekten in ons werk dat kwetsbare mensen een geschenk zijn. Toen ik de boeken van Jean Vanier, de oprichter van L'Arche, las, was er bij mij een groot gevoel van herkenning. We hebben toen contact gezocht met Jean en met de Arkbeweging en besloten om in Kenia een nieuwe gemeenschap op te richten. Daarmee wilden we laten zien dat mensen met een verstandelijke beperking ook recht hebben op een waardig en volwaardig leven. In Kenia was dat hard nodig: we merkten dat deze mensen vaak binnenshuis verborgen werden gehouden en ernstig werden verwaarloosd."

En hoe ging het toen verder?

"Eenmaal terug in Nederland, werkte ik tot 2011 bij stichting Stem in de Stad, een diaconaal centrum van kerken. Toen ik met dat werk stopte, had ik het gevoel dat ik op een kruispunt in mijn leven stond. Ik ben toen naar een retraite gegaan in Trosly, de plek waar L'Arche begonnen is. Daar waren ook mensen van L'Arche Kenia, die mij heel dierbaar waren. De retraite was voor mij een ervaring van thuiskomen. Een paar mensen, waaronder Jean, stelden mij voor om in Nederland een nieuwe Arkgemeenschap te starten. Hoewel ik me direct afvroeg hoe een Ark met mijn gezinsleven te combineren viel en of Nederland er wel op zat te wachten, voelde ik dat ik heel graag wilde werken aan de oprichting van een nieuwe gemeenschap."

Je had dus wat te bespreken, toen je weer terug in Nederland was?

Ans glimlacht. "Het mooie is, dat het idee dat in Trosly ontstond, thuis met enthousiasme ontvangen werd! Stefan bedacht dat een Arkgemeenschap heel goed te combineren valt met zijn passie: het werken als zorgboer. Dus moest er ook een tuinderij bij de nieuwe gemeenschap komen. Die begintijd was best moeilijk en onzeker. Ik begon aan iets, dook er helemaal in, zonder te weten of het ergens toe zou leiden. Ik werd ook wel vreemd aangekeken. Het eerste anderhalf jaar was ik veel in mijn eentje aan de slag om een Ark tot stand te brengen. Langzamerhand deelden we het idee met steeds meer mensen. Het verbaasde me dat zoveel mensen die ervan hoorden, óók jonge mensen, positief waren over ons plan."

Kunnen we nog even inzoomen op wat dat bij jouzelf is... die wens om in een gemeenschap te leven met mensen met een verstandelijke beperking?

"Ik heb altijd een sterk verlangen gehad naar gemeenschap, het hebben van zielsverwantschap met andere mensen. Het is zo bijzonder om samen vanuit een gedeelde bron aan een gemeenschappelijk doel te werken. Ergens gaat het misschien wel om het

verlangen naar een veilige plek, waar je helemaal jezelf kunt zijn. Al realiseer ik me dat je dat nooit helemaal voor elkaar krijgt: we zijn mensen. Daarbij komt dat mensen met een verstandelijke beperking mij iets hebben gegeven wat ik nodig had. Dat heeft te maken met de balans tussen hoofd en hart. Mensen met een verstandelijke beperking kunnen denk ik goed vanuit hun hart leven. Ze hebben mij geleerd om meer te *zijn*, in plaats van te doen en heel hard te werken aan grote doelen."

Inmiddels is de Ark Haarlem al een tijdje onderweg. Hoe kijk je er nu tegenaan?

"Het is ongelooflijk... hoe het nu gaat. Er worden zoveel deuren geopend! Er waait een Geest die dit mogelijk maakt. Een cruciaal moment was toen ik ziek werd. Ik heb darmkanker die uitgezaaid is en daar ga ik aan overlijden. Gelukkig waren er op dat moment al veel mensen bij de Ark betrokken en stapten er ook mensen naar voren die nog eens extra hun schouders onder het project wilden zetten. Ik ben er heel verdrietig over dat ik zelf nooit in de Ark in Bloemendaal zal gaan wonen. Dat was een grote wens van mij. Die grote wens heb ik moeten loslaten."

Maar al die tijd ben je, ondanks je ziek-zijn, tóch door blijven werken aan je droom...

"Ja, dat geeft wel aan hoe groot dat verlangen bij mij is. Toen duidelijk werd dat ik niet meer beter zou worden, ben ik me bezig gaan houden met het opzetten van wekelijkse vieringen. Dit was een uitdaging, want onze gemeenschap bestaat uit mensen met heel verschillende achtergronden. De vieringen zijn nu een rustpunt in de week. Ze voeden de gemeenschap en maken de groep hechter. Misschien is dat een zegen van de dood in de ogen kijken: je ziet wat het aller-allerbelangrijkste is en daar ga je je op concentreren.

Ik ben heel blij dat ons project door de internationale L'Arche-federatie officieel erkend is als Arkproject. We horen nu bij de 147 gemeenschappen waaruit L'Arche wereldwijd bestaat. Kortgeleden vroeg een priester uit Cork, die de Arkgemeenschap in Ierland kende, aan mij: "Do you belong to L'Arche?" Het was de eerste keer dat ik niet alleen in mijn hart, maar ook in werkelijkheid kon zeggen dat ik bij L'Arche hoor! Dat was een ontroerend moment."

Ark Haarlem is gestart en gaat de toekomst in. Wat is je wens voor de gemeenschap?

Aarzelend: "De gesprekken over later zijn lastig voor mij, pijnlijk. Ik hoop van harte dat de gemeenschap zo vitaal blijft als hij nu is. Ik vind het mooi dat de Arkgemeenschap Haarlem zo'n innovatieve gemeenschap is. We slaan hiermee een nieuwe weg in, ook binnen L'Arche International. Ik hoop dat de gemeenschap écht een gemeenschap blijft en niet een soort mini-instelling wordt, die verstrikt raakt in bureaucratie en regelgeving. Samen leven, samen werken en samen vieren moet de kern blijven."